

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:**
- 1. All questions are compulsory.**
 - 2. All question carry equal marks.**

- Q.1** Describe the importance of the European sources for the study of Maratha history.
- Q.2** Give the significance of the political & socio-cultural conditions in Maharashtra in 17th century.
- Q.3** Discuss the rise of the Marathas power under Shivaji with special reference of struggle with Bijapur.
- Q.4** Define the term Maharashtra Dharma & bring out its importance Swarajya under Shivaji.
- Q.5** Assess the Mugal Maratha relations between 1689 to1707.
- Q.6** Write in detail the causes of the Third Battle of Panipat 1761.
- Q.7** Explain the causes of downfall of the Maratha power.
- Q.8** Comment on the Revenue Administration in your study period of Marathas.
- Q.9** Bring out the Socio-cultural developments under the Marathas.
- Q.10** Write short notes on any two of the following:
- a) Shivaji's Karnatak expedition
 - b) Coronation of Shivaji
 - c) Civil war: Shahu & Tarabai
 - d) Barbhai Council.

[वेळ : तीन तास]

[गुण: १००]

Please check whether you have got the right question paper.

सूचना: 1) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.

२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

- प्र.१ मराठ्यांच्या इतिहासाच्या अभ्यासासाठी युरोपीय साधनांच्या महत्त्वाविषयी वर्णन करा.
- प्र.२ सतराव्या शतकातील महाराष्ट्राच्या राजकिय व सामाजिक -सांस्कृतिक परिस्थितीचे महत्व लिहा.
- प्र.३ शिवाजी महाराजांच्या नेतृत्वाखाली उदयास आलेल्या मराठी सत्तेची चर्चा करा. विशेषकरून शिवाजी व विजापूर संघर्ष.
- प्र.४ 'महाराष्ट्र धर्म' ही संकल्पना स्पष्ट करून शिवकालीन स्वराज्यात त्याचे असलेले महत्व स्पष्ट करा.
- प्र.५ सन १६८९ ते १७०७ या काळातील मुघल-मराठे संबंधाचे परिक्षण करा.
- प्र.६ सन १७६१ च्या तिसऱ्या पानिपतच्या युद्धाची कारणे लिहा.
- प्र.७ मराठा सत्तेच्या अधःपतनाची कारणे स्पष्ट करा.
- प्र.८ तुमच्या अभ्यासक्रमातील मराठा कालखंडातील महसूल प्रशासनावर भाष्य करा.
- प्र.९ मराठ्यांच्या नेतृत्वाखाली महाराष्ट्रातील सामाजिक व सांस्कृतिक विकास स्पष्ट करा.
- प्र.१० खालीलपैकी टिपा लिहा. (फक्त दोन)
- १) शिवाजीची कर्नाटक मोहीम
 - २) शिवराज्याभिषेक
 - ३) यादवी युद्ध : शाहू व ताराबाई
 - ४) बाराभाई कारभार.